

ROZSYPOWAĆ SIĘ (9) *vb impf*

rozsypować się (8), **rosypować się** (1) *Strum.*

się (5), sie (4).

rozł- (8), [rozs-].

Oba o oraz a jasne.

inf rosypować się (1). ◊ *praes 3 sg* rozsypuje się (6). ◊ *1 pl* rozsypujemy się (1). ◊ *con 3 sg f by* się rozsypowała (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII w. (z Cn) s.v. rozsypać.

1. *Rozpadać się na części, ulegać zniszczeniu; dilabi, dissipari, resolvere se Cn (7) : Ale iáko fye poczną óny drwá zá Palmi rofypowác/ kiedy poczną przegnijác/ tedy flagá wśzyftki wybije Strum H2.*

[*rozsypować się czym [= w wyniku czego]*: A iż każde królestwo rozsypuje się albo nierządem domowym albo postronną mocą, przeto [...] *PismaPolit 201 [idem] WerReguła 12.*]

W porównaniu (1): Ktorey [*karności*] gdy nie máłz/ Rzeczpołpoł(ita) ginie/ á iáko gdy obręczy z beczki opadáiá á nikt ich nie pobija/ wśzytka fię rozfypuie. *SkarKazSej 659a.*

Zwrot: »rozsypować się w proch« [*szyk zmienny*] (2): Rozfypuie fię w proch nikičemny/ y plugáwá ziemię/ grzechu Adámowego przyplácaíac. *LatHar 668; KlonWor 82.*

a. *O abstraktach (3)* : á ono przyiaćielá poty czćić trzebá/ poki dobre sumnienie y P. Bog dopuści/ żeby fię pierwíza y drożfza przyiazń z P. Bogiem nierozfypowáá. *SkarŻyw 262; [ktora [wiara] gdy fie iuż rozfypowác poczyna/ iuż też y wśzyftkie rzeczy ludzkie wálic fie mułzą. BielKron 1597 595].*

rozsypować się czym (1): GDyżefmy iadu/ ktorym fię przyrodzenie náfze rozfypuie/ fkuśili: lekárftwá/ ktorym fię náprawuie/ wzywamy (ábo wzywaymy) áby on iad/ potrzebná iego mocą wypędzony był. *LatHar 196.*

W przeciwstawieniach: »rozsypować się ... trwác, naprawowác się« (2): Vítá yedzą/ yęzyk mowi/ nogi chodzą/ ręce robyą/ bronyą/ y podawáyą nye tylko foby/ ále y wśfem innym członkom y wśfytkyemu cyáłu/ poty oná yedność cyáá trwa á nye [r]ozfypuye fye. *KromRozm III F7; LatHar 196.*

2. *Rozprzestrzeniać się, rozchodzić się* (2) :

a. [*O wojsku*: Częłto fie woýfko rozfypuie/ niémaíac wychowánia/ y ciérpiac niedořátek *CerGór 33.*]

b. *O wrzodach [po czym] (1)* : Glandula, Węgri áłbo zołzi w wieprzách gdi fie po wśziftkiem mięfie rozfipuye nieyáki wrzod. *Mącz 146b.*

c. *O świetle [którędy] (1)* :

Szereg: »rozsypować a rozchodzić się« (1): Kthorą drogą rozfypuie á rozchodzi fie fwiátłość [*Per quam viam spargitur lux*]/ dzieli fie goráćóć ná ziemi? *Leop Iob 38/24.*

Synonimy: 1. *padać się, rozpadać się.*

Formacje współrdzenne cf SUĆ.

Cf ROSYPUJĄCY SIĘ